

Uittreksel concept-verslag commissie RWW bij de Kaderbrief 2018 (19 juni 2017)

a. Kaderbrief 2018

De **voorzitter** licht toe dat met de Kaderbrief de uitgangspunten, de beleidskeuzes en het financieel kader voor 2018-2021 worden vastgesteld. Als voorbereiding op de behandeling van de Kaderbrief in PS van 10 juli 2017 wordt aan de commissie gevraagd de onderwerpen uit de Kaderbrief te bespreken die tot het werkveld van de commissie RWW behoren.

EERSTE TERMIJN

De heer **Rook** (D66) is positief over de Kaderbrief. Hij heeft een opmerking over exotenbeheer, een onderwerp dat veel raakvlakken heeft met waterbeheer en waterkwaliteit: er wordt een plan van aanpak opgesteld en hij hoort graag wanneer de commissie daarover iets kan verwachten.

De heer **Papineau Salm** (PvdA) vindt de Kaderbrief duidelijk. Hij heeft een vraag over het Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen. Hij vindt het verhaal hierover als een verrassing komen en vraagt zich af waarom de commissie niet eerder is meegenomen in de ontwikkelingen. Daarnaast vraagt hij of het plan in de commissie komt voordat wordt besloten over de financiering. Ook vraagt hij of in het akkoord onderdelen geschrapt kunnen worden. Het is positief dat het plan is gemaakt, maar hij wil weten of alle uitgaven thuishoren bij de provincie. Een vierde vraag is of sommige posten uit het reguliere beleid kunnen worden betaald.

De heer Papineau Salm neemt aan dat het beleid met betrekking tot evasieve soorten optimaal is geregeld. Hij krijgt graag een toelichting van de gedeputeerde.

De heer **Ceder** (CU-SGP) heeft een vraag over de woningmarkt. In de Kaderbrief staat dat als gevolg van de toename van het aantal huishoudens er naar verwachting 200.000 woningen bij moeten komen in het zuidelijk deel van Noord-Holland en 20.000 in het noordelijk deel. In Zaandam zijn er ontwikkelingen en daar is hij blij mee, maar hij ziet ook dat de toename van de verleende bouwvergunningen in 2015 zich niet doorzet in 2016, onder andere omdat de corporaties minder zijn gaan bouwen. De CU-SGP-fractie maakt zich hier zorgen over en vindt het van belang dat de woningproductie gestimuleerd wordt. Uit de Kaderbrief kan de heer Ceder niet opmaken of er concrete stappen op dit punt gezet worden.

De heer **Heijnen** (CDA) maakt een compliment voor het Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen. Hij herkent veel vragen die de PvdA-fractie stelde en krijgt graag een toelichting.

De heer Heijnen heeft een vraag over de financiering van het OV-knooppuntenbeleid. In de vorige commissievergadering is gesproken over de Reserve binnenstedelijk bouwen. De gehele commissie deelde toen de zorgen van het CDA over de druk op de woningbouw en besloot zelfs een extra themacommissievergadering te houden en te vragen om een stimulerende actie van de provincie. De gedeputeerde heeft toen toegezegd snel met een uitwerking te komen om de reserve van 7,9 miljoen in te zetten. Het verbaast hem dat GS 2 miljoen van de reserve willen gebruiken voor de OV-knooppunten. Naar het idee van de heer Heijnen is dit oneigenlijk gebruik waarbij reserves opnieuw worden gelabeld. Zijn fractie heeft daar grote moeite mee en krijgt graag een toelichting van de gedeputeerde.

De heer **Leever** (ONH) heeft een algemeen punt over het grote aantal nieuwe beleidsvoorstellen en begrotingswijzigingen in de Kaderbrief. Hij is van mening dat die thuishoren in de instrumenten die daarvoor bedoeld zijn: de begroting voor het nieuwe beleid in het najaar en de begrotingswijzigingen in de loop van het jaar. GS bereiken hiermee dat in het rekeningenresultaat voor 2016 en 2017 in totaal alvast 65 miljoen voor dekking in beslag is genomen. De nieuwe zaken in de Kaderbrief kunnen in de begroting voor 2018 weer gewijzigd worden, wat niemand zal opmerken.

Over het algemeen kan de ONH zich vinden in de Kaderbrief. Echter, wanneer de heer Leever de verschillende onderdelen van de Kaderbrief bestudeert, zoals hoofdstuk 2 - vorderingen, trends en ontwikkelingen, en hoofdstuk 3- macro-economische en landelijke ontwikkelingen en nieuwe beleidsvoorstellen, dan mist hij de koppeling hiertussen. Verder is hij akkoord met de Kaderbrief.

De heer **Papineau Salm** (PvdA) merkt op dat hij de opmerking van de heer Leever niet begrijpt; een Kaderbrief is geen begrotingswijziging maar een aankondiging van dingen die terugkomen in de begroting.

De heer **Leever** (ONH) zegt dat de heer Papineau het goed begrijpt, maar dat het verkeerd in de Kaderbrief staat.

De heer **Ludriks** (PVV) zegt dat in de Kaderbrief op pagina 4 staat dat het proces voor Wind op Land voorspoedig verloopt en dat GS ervan uitgaat dat er zes nieuwe windprojecten in Noord-Holland bijkomen, waarmee de provincie als een van de weinigen de afspraken met het Rijk nakomt. De heer Ludriks vraagt welke zes nieuwe windparken dit zijn, of deze al besproken zijn en welke provincies de afspraken met het Rijk niet nakomen, waarom niet en of ze misschien bedenkingen hebben.

Mevrouw **De Meij** (50PLUS) sluit aan bij hetgeen de heer Heijnen heeft gezegd over OV-knooppunten en de onttrekking van 2 miljoen. Zij heeft meerdere malen gezegd dat de provincie best een tandje mag bijzetten als het gaat om het stimuleren van woningbouw. De provincie Noord-Holland blijft ernstig achter, ook wat betreft het realiseren van voldoende ouderen- en seniorenwoningen. Mevrouw De Meij zegt dat zij ook niets heeft gelezen over het bevorderen van duurzaamheid in woningbouw, iets wat de provincie wellicht kan doen. Zij overweegt een motie op dit terrein.

De heer **Slettenhaar** (VVD) merkt op dat de implementatie van de Omgevingswet ertoe leidt dat in de Kadernota wordt aangekondigd dat er eventueel extra middelen nodig zijn omdat zaken de komende twee jaar nog niet kunnen worden overgedragen aan de gemeenten. Het is goed dat GS daarop anticiperen, maar het lijkt hem verstandig om te kijken naar de plussen en minnen en of voldoende scherp in beeld is wanneer dit zal gebeuren. Hij vraagt of de gedeputeerde daar wat over kan zeggen.

De heer **Kramer** (VVD) leest in de Kaderbrief dat er veel geld gepompt wordt in het binnenstedelijk mogelijk maken van woningbouw. De VVD wijst er al jaren op dat het veel duurder is om binnenstedelijk woningen te realiseren. Hij vraagt hoe het zit met het stimuleren van woningbouw in het middensegment om de doorstroming te realiseren en wat daar de komende tijd aan wordt gedaan aangezien het nijpend wordt op de woningmarkt. Er zijn geluiden dat het Rijk de taken van de provincie op dit punt wil overnemen, dus het is vijf voor twaalf. Hij verwacht een duidelijk antwoord.

De heer **Papineau Salm** (PvdA) steunt het verhaal over het middensegment, maar vraagt waar er volgens de heer Kramer gebouwd moet worden, binnenstedelijk of buitenstedelijk.

De heer **Kramer** (VVD) is voorstander van beide. Binnenstedelijk gaat te langzaam en is te duur en daarom zal ook buitenstedelijk gebouwd moeten worden.

De heer **Loggen** (ged.) gaat in op het onderwerp exoten. Er komt een plan van aanpak en hij gaat ervan uit dat de huidige kennis daarin terugkomt en effect zal hebben. De proof of the pudding is in the eating, dus de tijd zal het uitwijzen. Het voordeel is dat er inzichten zullen komen waarop bijgestuurd kan worden. Het plan van aanpak is onderdeel van het Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen. Dat akkoord is in 2014 een nieuw leven ingeblazen, maar loopt al 25 tot 30 jaar. Het gaat om een gebied dat economisch en ecologisch in een neergaande lijn zit. Voor het eerst zijn alle partijen, ook de bewoners en de ondernemers, gezamenlijk bereid om de financiële lasten te dragen. Dit gebeurt naar verhouding en op basis van de uitgevoerde pilot. De provincie moet gaan leveren, maar wil eerst de middelen beschikbaar stellen waarna PS in het najaar het plan onder ogen zal krijgen. Het gaat met name om de balans waardoor economie en ecologie elkaar versterken.

De heer **Heijnen** (CDA) vraagt naar de cofinanciering van andere overheden, wie wat betaalt en wat er gebeurt als een van de partijen het geld niet bij elkaar krijgt.

De heer **Loggen** (ged.) zegt dat als het Gebiedsakkoord ondertekend wordt, de partijen zich committeren om de middelen bij elkaar te brengen. Zoals het er nu naar uitziet, hebben alle partijen geld behalve Utrecht omdat dat niet op tijd was voor de Kaderbrief. Het geld moet echter pas eind 2018 beschikbaar zijn, dus men kan dat nog repareren. Ook is het aandeel van Utrecht betrekkelijk klein. Als echter een van de partijen in gebreke blijft, gaat de integraliteit van het plan onderuit. Als er onderdelen geschrapt worden, kan men er net zo goed mee stoppen. Het gebied wordt sterk verbeterd, o.a. door het creëren van zachte oevers. Ook de waterplantenproblematiek wordt meegenomen. Tot op heden heeft de gedeputeerde van de betrokken partijen alleen enthousiaste reacties gehoord omdat naast de versterking van de natuur en de waterkwaliteit ook nog eens een boost wordt gegeven aan de ondernemingen door nieuwe vaarverbindingen. Hij meent oprecht dat er een plan ligt waarbij er sprake is van een win-win-winsituatie.

De heer **Papineau Salm** (PvdA) vindt het een duidelijk en positief verhaal. Hij is het ermee eens dat dit hard nodig is, maar zoekt naar de rol van de provincie. Hij vraagt of als met de Kaderbrief wordt ingestemd, het bedrag dat de provincie moet betalen automatisch vaststaat. Hij wil weten welke deelmaatregelen er zijn en niet zomaar een handtekening zetten.

De heer **Loggen** (ged.) zegt dat het geld randvoorwaardelijk beschikbaar wordt gesteld en dat PS zich moeten buigen over het plan waar ze uiteindelijk ja of nee tegen zeggen. Alle partijen laten zien dat het ernst is en zorgen voor middelen, maar natuurlijk wordt er in de gemeenteraden e.d. nog over gesproken. Het gaat er nu om dat men voorwaarts kan.

De heer **Rook** (D66) vraagt of het klopt dat er eind dit jaar een integraal gebiedsplan aan PS wordt aangeboden waarin de bestrijding van exoten is opgenomen.

De heer **Loggen** (ged.) antwoordt dat het Gebiedsakkoord er ligt en in het najaar naar PS komt.

Mevrouw **Geldhof** (ged.) gaat in op de vragen over de ontwikkelingen op de woningmarkt van 50PLUS, VVD, CU-SGP en CDA. Tijdens de laatste commissievergadering heeft zij uitgelegd dat in het kader van de MRA de Actieagenda 1.1 en 1.2, de inventarisatie van het aantal woningen en locaties, plaatsvindt. De druk op de woningmarkt zit voornamelijk in het zuidelijk deel van de provincie. De Stec Groep zorgt met de gemeenten dat er op een goede wijze inzage wordt gegeven in de plancapaciteit en de belemmeringen die er zijn om te bouwen. Daarna wordt bekeken hoe dat kan worden opgelost. De gedeputeerde verwacht dat de eerste cijfers van de Actieagenda voor de zomer worden opgeleverd.

Fakton doet onderzoek voor de Stadsregio Amsterdam, nu de MRA, om versnellingen te kunnen realiseren door het naar voren halen van bouwprojecten. Ook hieraan wordt de laatste hand gelegd. Daarnaast is er een samenwerkingsagenda met Bouwend Nederland die vorig jaar op de PROVADA is getekend. Afgesproken is om in elke regio een paar bouwlocaties onder de loep te nemen en te bekijken wat de eventuele belemmeringen zijn om wel of niet te bouwen. Dit onderzoek wordt gedaan door het Economisch Instituut voor de Bouw (EIB) en wordt voor de zomer opgeleverd. De drie onderzoeken worden samengepakt en in de zomermaanden geanalyseerd om ze na de zomer op een aparte thema-avond te bespreken met de commissie. Het gaat om inzage in de vraag naar de mogelijkheden om te kunnen bouwen, waar dat kan en wat de woonkwaliteiten zijn. De gedeputeerde heeft dit aan het eind van de vorige vergadering, toen bijna iedereen al weg was, toegezegd.

De heer **Kramer** (VVD) vraagt of hetgeen de Stec Groep gaat onderzoeken gericht is op binnenstedelijk of buitenstedelijk bouwen.

Mevrouw **Geldhof** (ged.) zegt dat het om beide gaat, om alle bouwlocaties, harde en zachte plannen, en de termijnen. Er komt een integrale kaart met afstanden tot OV-knooppunten, isochronen, natuurgebieden, planologische problemen, vervuilde grond, zodat er een compleet beeld van de mogelijkheden ontstaat. Daarnaast komt men op deze manier te weten waar men het geld voor binnenstedelijk bouwen moet inzetten.

In de Kaderbrief wordt voorgesteld om een deel van het geld van het binnenstedelijk bouwen, 2 miljoen euro, in te zetten voor het OV-knooppuntenbeleid voor een cofinanciering van saneringen. Het gaat hierbij om een binnenstedelijke locatie die ook nog goed bereikbaar is met het OV en die geschikt gemaakt kan worden voor woningbouw. Dit houdt nadrukkelijk inhoudelijk verband met de doelstelling van het budget en daarom vinden GS het verantwoord op het daarvoor in te zetten. De nadere uitwerking van het budget voor binnenstedelijk bouwen komt in december, zoals in de beantwoording op vragen over de jaarrekening is aangegeven.

De heer **Heijnen** (CDA) vindt het goed te weten wat de achtergrond van de 2 miljoen euro is. Hij constateert dat er drie onderzoeken worden gedaan, dat er voor de uitkomsten een budget was van 7,9 miljoen en dat daarvan nu al 2 miljoen wordt afgehaald.

Mevrouw **Geldhof** (ged.) vindt dat er sprake is van een laag bedrag. Tegelijkertijd is er ook sprake van het OV-knooppuntenbeleid waarbij bekeken wordt hoe locaties tot ontwikkeling kunnen komen die in de nabijheid van een OV-knooppunt liggen en waar woningbouw gestimuleerd kan worden. Het gaat om een braakliggend terrein op een logische plek waarvan de grond vervuild is en gesaneerd moet worden. Als er niets gebeurt, blijft dit nog jarenlang stilliggen.

Mevrouw De Meij heeft opgemerkt dat zij niets over het bevorderen van duurzaamheid in de woningbouw heeft gelezen. De gedeputeerde vindt het jammer dat mevrouw De Meij niet op het

congres over wonen en duurzaamheid in Pakhuis De Zwijger is geweest waardoor zij had kunnen zien waar men allemaal mee bezig is. De gedeputeerde zal links naar meer informatie en stukken toesturen.

De middeldure huur is het uitgangspunt voor binnenstedelijk bouwen en daar is de provincie volop mee bezig. Ook de gemeenten besteden in hun RAP aandacht aan deze kwestie.

Er zijn inderdaad geluiden dat de Omgevingswet later wordt geïmplementeerd dan voorzien. Dat zou gevolgen kunnen hebben voor de Omgevingsvisie, maar dat is niet het geval. De provincie ligt op schema en is bezig met het inrichten van het proces en het meenemen van PS. De Omgevingsvisie moet leiden tot een omgevingsverordening, maar als er nog geen Omgevingswet is zal de huidige PRV langer onderhouden moeten worden, wat taken met zich meebrengt die de provincie niet heeft voorzien. De gedeputeerde denkt dat in de PRV een vertaalslag naar de nieuwe Omgevingswet moet worden gemaakt, zodat deze up-to-date blijft, adequaat is en te zijner tijd omgezet kan worden in een omgevingsverordening.

Mevrouw **Strens** (D66) vraagt of het een optie is om de omgevingsverordening eerder in te laten gaan, als de wet nog niet van kracht is.

Mevrouw **Geldhof** (ged.) zegt dat men pas nadat alle wettelijke besluiten genomen zijn weet op welke wijze de omgevingsverordening ingevuld moet worden. De Tweede Kamer discussieert hier nog over.

De heer **Van der Hoek** (ged.) gaat in op de vraag van de PVV over het behalen van de taakstelling en de zes windparkprojecten. De vraag verbaast hem om drie redenen. Ten eerste omdat GS er regelmatig over rapporteren, ten tweede omdat het eigenlijk een technische vraag is en ten derde omdat het een dossier is dat de PVV op de voet volgt. Voor elke windmolen die er wordt bij gezet, verdwijnen er twee en gaat bij de PVV de vlag uit. Het gaat om de zes projecten Ferrum/Tata, Spuisluis, Waardpolder, Groetpolder, Havenwind en Nieuwe Hemweg.

De PVV vroeg ook naar de andere provincies en of die in vergelijking met Noord-Holland achterlopen bij het realiseren van windmolenparken. De gedeputeerde lijkt het in het kader van wat vanavond behandeld wordt niet relevant om hierop in te gaan. Hij verwijst korthedshalve naar de Rijksmonitor die binnenkort weer uitkomt.

TWEEDE TERMIJN

De heer **Kramer** (VVD) zegt dat de gedeputeerde een heldere uitleg heeft gegeven over wat er gedaan gaat worden, maar merkt op dat het middensegment niet alleen betrekking heeft op huur maar ook op koop. Het is belangrijk om te meten of er echt woningen voor het middensegment worden gerealiseerd. De heer Kramer vraagt of die cijfers er zijn of in de toekomst geleverd kunnen worden.

Mevrouw **Geldhof** (ged.) zegt dat de RAP's de prognoses moeten geven en dat uit de Monitor moet blijken in welke categorieën de woningen zijn gerealiseerd.

De heer **Kramer** (VVD) vraagt of het beeld dat de gedeputeerde schetst, dat er meer voor het middensegment wordt gebouwd, klopt.

Mevrouw **Geldhof** (ged.) zegt dat alle gemeenten die zij spreekt het hebben over de behoefte aan meer sociale huurwoningen en goedkope koopwoningen en de behoefte aan de middeldure huur en soms ook middeldure koop. Zij vertrouwt erop dat ze die behoefte verwerken in de RAP's.